

Ambassaden Washington, ammail 0043 af 15. januar 2002

Desk by for N.2, N.4 og St.F.1 den 16.01 kl. 9.00

Til Genestebrug

EU-ambassadørmøde: Krigsfanger

Amb.j.nr. 17.USA.9/1

Ammail 0022 af 09.01.02

Under et EU-ambassadør møde g.d. drøftedes muligheden af, at EU-borgere er blandt de al Qaeda-fanger, der i disse dage overføres til Guantanamo-basen i Cuba. UK ved med sikkerhed, at der er mindst én britisk statsborger blandt de tilfangetagne. Spanien, Sverige, Belgien og Frankrig har ligesom Danmark fået indikationer på, at én eller flere statsborgere kan være blandt de tilbageholdte (Sverige har siden fået bekræftet tilstedeværelsen af en svensk statsborger).

Det var den generelle opfattelse, at USA fortsat ikke har afklaret, hvilken status de tilbageholdne fanger vil opnå. Det overvejes bl.a. at give fanger status som "detainees", hvilket er en mere uklar definition end termen krigsfange ("prisoner of war"), der tilsyneladende giver flere rettigheder. Forsvarsminister Rumsfeld har brugt udtrykket "unlawful combattants". Man brugte bevidst ikke udtrykket krigsfanger, da det implicerer Geneve-konventionen. Ambassaden har dog i State Department i dag fået oplyst, at "detainees" afgjort vil behandles i overensstemmelse med Geneve-konventionen.

Det blev drøftet, hvorvidt EU-kredsen samlet skulle anmode om amerikansk redegørelse for status for fanger fra EU-lande. Flertallet foretrak imidlertid en bilateral tilgang.

UK havde allerede gennem et stykke tid forsøgt at udrede status for de tilbageholdte britiske statsborgere, men havde fortsat ikke fået svar. UK krævede adgang til de britiske statsborgere, hvilket i øjeblikket blev overvejet fra amerikansk side. USA foretrak tilsyneladende i denne sammenhæng, at man anvendte udtrykket "access" snarere end "consular access". UK havde fået at vide fra State Department, at hvis man anvendte udtrykket "consular access", implicerede det Wiener-konventionen, og så ville Pentagon gå i baglås. UK havde derfor anmodet om, at en repræsentant fra den herværende britiske ambassade kunne få "access" til deres statsborgere på Guantanamo-basen.

Frankrig foretrak hvad man kaldte "direct channels of goodwill" med mindst mulig offentlig eksponering. Man havde fortsat ikke stillet – og agtede ikke at stille – nogle krav til USA i denne sammenhæng.

Det kan oplyses, at ambassadens souschef i dag har ringet til Director Kathleen Fitzpatrick som opfølgning på hendes henvendelse i sidste uge om eventuelle danske statsborgere blandt de tilbageholdne (jf. ammail 22 af 09.01). Fitzpatrick havde fortsat ikke nye oplysninger, der kunne be- eller afkræfte denne mulighed. Hun ville vende tilbage, hvis hun fik nye oplysninger. Hun henviste også til andre kanaler (forbindelselementet/efterretningskanaler).

Under en samtale i dag i State Department har ambassaden under hånden fået at vide, at Administrationens tanker p.t. går i retning af alene at afhøre de tilbageholdte. Det er information, man fra amerikansk side er interesseret i – ikke afstrafning ("information, not retribution"). Det kunne derfor vel tænkes, at USA herefter ville ønske at repatriere fangerne til deres respektive hjemlande. Det understregedes, at der endnu ikke var truffet beslutning om denne procedure.

Christina M. Lassen og Federspiel
nr. 0043